

Lovforslag nr. L 116. Fremsat den 11. december 2002 af justitsministeren (Lene Espersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte og lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin¹⁾

(Ændring af regler om arealkrav, individuelle stier og aflastningsstier, rodemateriale og overgangsperioder)

§ 1

I lov nr. 404 af 26. juni 1998 om indendørs hold af drægtige søer og gylte, som ændret ved § 26 i lov nr. 433 af 31. maj 2000, foretages følgende ændringer:

1. § 5, 2. pkt., affattes således:

»Enkelte dyr, som er aggressive, er blevet angrebet af andre svin eller er syge eller skadede, kan dog opstaldes midlertidigt i individuelle stier eller aflastningsstier.«

2. § 6, stk. 1, affattes således:

»Når søer holdes i løsdriftssystemer, skal følgende arealkrav med hensyn til frit tilgængeligt stiareal være opfyldt:

- 1) Hvis der holdes til og med 17 søer skal der for de
 - a) første 4 søer være mindst 2,80 m² pr. so,
 - b) næstfølgende 6 søer være mindst 2,20 m² pr. so, og
 - c) efterfølgende 7 søer være mindst 2,00 m² pr. so.
- 2) Hvis der holdes mellem 18 og 39 søer, skal der være mindst 2,25 m² pr. so.
- 3) Hvis der holdes 40 eller flere søer, skal der være mindst 2,025 m² pr. so.«

3. I § 6 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Når gylte holdes i løsdriftssystemer, skal følgende arealkrav med hensyn til frit tilgængeligt stiareal være opfyldt:

- 1) For de første 10 gylte skal der være mindst 1,90 m² pr. gylt.
- 2) For de næstfølgende 10 gylte skal der være mindst 1,70 m² pr. gylt.
- 3) For hver yderligere gylt skal der være mindst 1,50 m² pr. gylt.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

4. § 6, stk. 3-4, der bliver stk. 4-5, ophæves.

5. I § 7 ændres »enkeltdyrsbokse, jf. § 5« til: »enkeltdyrsbokse i de første fire uger efter løbning«.

6. Efter § 7 indsættes:

»§ 7 a. Hvis drægtige søer og gylte holdes i individuelle stier eller aflastningsstier, jf. § 5, 2. pkt., skal der være mindst 2,8 m² frit tilgængeligt stiareal pr. dyr, dog skal der i den enkelte sti være mindst 3,5 m² frit tilgængeligt stiareal. I en aflastningssti må der anbringes indtil tre dyr. Hver individuel sti eller aflastningssti skal være udformet således, at hvert dyr let kan vende sig,

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991 (EF-Tidende 1991, L 340, side 33) med de ændringer, som følger af Rådets direktiv 2001/88/EF af 23. oktober 2001 (EF-Tidende 2001, L 316, side 1) og Kommissionens direktiv 2001/93/EF af 9. november 2001 (EF-Tidende 2001, L 316, side 36).

hvis dette ikke er i modstrid med specifik veterinær-rådgivning.

Stk. 2. I de stier, som er nævnt i stk. 1, og i de løsdriftssystemer, som er nævnt i § 6, skal mindst 1,3 m² pr. so og 0,95 m² pr. gylt være et sammenhængende areal med fast eller drænet gulv eller en kombination heraf og med strøelse.«

7. § 9 affattes således:

»§ 9. Drægtige søer og gylte skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde halm eller andet manipulerbart materiale, der kan opfylde deres behov for beskæftigelses- og rodemateriale.«

8. Efter § 9 indsættes:

»§ 9 a. Drægtige søer og gylte skal have adgang til en tilstrækkelig mængde halm, fyldigt foder eller foder med højt fiberindhold, der kan give mæthedsfølelse og opfylde deres behov for at tygge.«

9. I § 11, *stk. 2*, ændres »§§ 5-9« til: »§§ 5-7 og § 9«, og »2014« ændres til: »2013, mens de i § 8 nævnte krav senest skal være opfyldt den 1. januar 2014«.

§ 2

I lov nr. 104 af 14. februar 2000 om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin, som ændret ved § 6 i lov nr. 280 af 25. april 2001, foretages følgende ændringer:

1. § 5 affattes således:

»§ 5. Smågrise, avls- og slagtesvin skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde halm eller andet manipulerbart materiale, der

kan opfylde deres behov for beskæftigelses- og rodemateriale.«

2. I § 9, *stk. 2*, ændres »den 1. juli 2005« til: »den 1. april 2003, og kravet skal være opfyldt for alle bedrifter fra denne dato«.

3. I § 9, *stk. 3*, ændres »§§ 3-5« til: »§ 3 og § 4«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 2003.

Stk. 2. De krav, der følger af § 6, stk. 1 og 2, § 7 a, stk. 1, 3. pkt., § 7 a, stk. 2, og § 9 i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, 3, 6 og 7, skal være opfyldt den 1. april 2003 for alle nyopførte og genopførte bedrifter og bedrifter, der tages i brug for første gang på denne dato eller senere. Fra den 1. januar 2013 skal kravene være opfyldt for alle bedrifter.

Stk. 3. De krav, der følger af § 5, 2. pkt., § 7 a, stk. 1, 1. og 2. pkt., og § 9 a i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, 6 og 8, skal være opfyldt den 1. april 2003 for alle bedrifter.

Stk. 4. For så vidt angår de krav, der følger af § 7 i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, gælder reglen i § 11, stk. 2, i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 9.

§ 4

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Loven kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at sikre bedre velfærd for drægtige søer og gylte samt smågrise, avls- og slagtesvin, der holdes indendørs. Dette sker navnlig ved, at lovforslaget opstiller skærpede krav til minimumsarealet for drægtige søer samt ved krav om, at drægtige søer og gylte og smågrise, avls- og slagtesvin skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde halm eller andet manipulerbart materiale, der kan opfylde deres behov for beskæftigelses- og rode-materiale.

Lovforslaget gennemfører dele af Rådets direktiv 2001/88/EF af 23. oktober 2001 og Kommissionens direktiv 2001/93/EF af 9. november 2001 om ændring af direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin i dansk ret. Ved *direktivet* forstås i det følgende – medmindre andet er anført – det oprindelige direktiv 91/630/EØF med de ændringer, der følger af de 2 ændringsdirektiver 2001/88/EF og 2001/93/EF.

Lovforslaget indeholder en del af de ændringer, som er nødvendige for at sikre en korrekt gennemførelse af direktivet i dansk ret. Da der er tale om et minimumsharmoniseringsdirektiv, forudsætter en korrekt gennemførelse heraf, at de danske regler forbedres på de områder, hvor beskyttelsesniveauet efter de gældende danske regler er lavere end efter ændringsdirektiverne. I det omfang de gældende danske regler fastlægger et højere beskyttelsesniveau, fastholdes de danske regler uændret.

Det oprindelige direktiv fra 1991 om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin er gennemført i dansk ret ved Justitsministeriets bekendtgørelse om beskyttelse af svin. Langt de fleste af ændringerne af direktivet kan gennemføres administrativt ved en ændring af bekendtgørelsen om beskyttelse af svin samt ved en ændring af Justitsministeriets bekendtgørelse om halekupering og kastration af visse dyrearter. Kun enkelte af direktivændringerne kan ikke gennemføres administrativt, men skal gennemfö-

res ved en ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte og lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin. De administrative ændringer vil blive udstedt i forbindelse med en vedtagelse af lovforslaget således, at såvel lov- som bekendtgørelsesændringerne kan træde i kraft samtidig den 1. april 2003.

Lovforslaget indeholder bl.a. forslag om at ændre de gældende bestemmelser i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte med hensyn til det frit tilgængelige stiareal til drægtige søer, så arealkravene kommer til at opfylde direktivændringernes krav hertil, som på nogle punkter er lidt strengere end de gældende danske krav.

Det foreslås endvidere, at der gennemføres krav om permanent adgang til rodemateriale i såvel lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte som lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin. Direktivændringerne går på dette punkt videre end de nuværende danske bestemmelser, navnlig i forhold til andre svin end søer og gylte, fordi direktivet ikke giver mulighed for at fastsætte en overgangsordning for eksisterende bedrifter, hvor der holdes andre svin end søer og gylte.

Desuden foreslås der en ændring af kravene til individuelle stier og aflastningsstier for drægtige søer og gylte med det formål at præcisere, at disse stier skal være udformet således, at hvert dyr let kan vende sig.

Lovforslaget indeholder herudover ændrede krav til udformningen af gulvene til drægtige søer og gylte. I modsætning til de gældende danske regler stiller direktivet krav om, at der skal være et sammenhængende areal med fast gulv, hvoraf højst 15 pct. består af åbninger til dræning.

Endelig foreslås det, at visse af overgangsordningerne for hold af drægtige søer og gylte i bygninger, der er taget i brug før den 1. januar 1999, skal udløbe et år tidligere end efter de gældende regler, dvs. den 1. januar 2013 i stedet for den 1. januar 2014. Herved kommer overgangsperioden i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte i overensstemmelse med den overgangsperiode, som medlemsstaterne ifølge direk-

tivet har mulighed for at fastsætte for eksisterende bedrifter.

2. Hovedpunkter i lovforslaget

2.1. Drægtige søer og gylte

2.1.1. Gældende ret

Den gældende lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte – lov nr. 404 af 26. juni 1998, som ændret ved § 26 i lov nr. 433 af 31. maj 2000 – er baseret på anbefalinger fra Arbejdsgruppen om hold af svin, som fødevarerministeren og justitsministeren nedsatte i januar 1998.

Lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte indeholder først og fremmest bestemmelser om, at søer og gylte senest 4 uger efter løbning og indtil 7 dage før forventet faring skal være løsgående i løsdriftssystemer i større eller mindre grupper. Loven indeholder i den forbindelse nogle krav til det frit tilgængelige areal i sådanne løsdriftssystemer afhængig af, hvor mange søer og gylte der går sammen i en gruppe, samt krav om at en del af gulvet skal være fast. Loven indeholder desuden krav om installation af overbrusningsanlæg, således at dyrenes kropstemperatur kan reguleres. Endelig indeholder loven krav om, at drægtige søer og gylte skal have adgang til halm eller andet, der kan give mæthedsfølelse og opfylde deres behov for rodemateriale.

For disse krav fastsætter loven en overgangsperiode frem til den 1. januar 2014 for bedrifter, der er taget i brug før den 1. januar 1999, hvor loven trådte i kraft.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Direktivet – som ændret ved Rådets direktiv – opstiller arealkrav til søer og gylte, der holdes i flok, samt krav om delvist fast eller drænet gulv i løsdriftstier. Arealkravene i direktivet svarer stort set til de gældende danske arealkrav, men direktivets arealkrav er opdelt på en anden måde end efter de danske regler. Den danske lov giver heller ikke mulighed for at have drænet gulv i stedet for fast gulv i løsdriftssystemer. På den baggrund foreslås reglerne om såvel arealkrav som krav til gulvenes udformning i den gældende lov justeret på visse punkter, jf. nærmere bemærkningerne til § 1, nr. 2, 3 og 6.

Direktivet indeholder desuden krav om gruppeopstaldning af søer og gylte i hovedparten af drægtighedsperioden. Dette svarer til reglerne i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, og der er derfor ikke behov for lovændringer på dette punkt. Det ændrede direktiv giver i tilknytning hertil mulighed for, at svin, som enten er aggressive eller er ofre for ag-

gressive svin, og svin, som er syge eller skadede, kan opstaldes midlertidigt i individuelle stier. Den individuelle sti skal være udformet således, at hvert dyr let kan vende sig. Gennemførelse heraf kræver en præcisering af den gældende lov med hensyn til størrelsen af aflastningsstier samt fastsættelse af nogle tilsvarende regler med hensyn til individuelle stier, jf. nærmere bemærkningerne til § 1, nr. 1, 4 og 6.

Endvidere indeholder direktivet krav om, at drægtige søer og gylte skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde rodemateriale. Der stilles derfor forslag om, at den gældende lovs krav om rodemateriale præciseres, så dyrene får permanent adgang til dette, og at der altid er en tilstrækkelig mængde heraf. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 7, og § 3.

Direktivet indeholder også krav om, at drægtige søer og gylte skal have en tilstrækkelig mængde fyldigt foder eller foder med højt fiberindhold samt foder med højt energiindhold. En gennemførelse heraf nødvendiggør en præcisering af den gældende lovs regler om, at drægtige søer og gylte skal have adgang til halm eller andet materiale, der kan give mæthedsfølelse, og navnlig at dyrene skal have adgang til en tilstrækkelig mængde af dette. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 8.

Det ændrede direktiv åbner endelig mulighed for at fastsætte en overgangsordning for eksisterende bedrifter for så vidt angår kravene til det frie gulvareal til drægtige søer og gylte, delvist fast eller drænet gulv, gruppeopstaldning af drægtige søer og gylte og udformningen af individuelle stier til drægtige søer og gylte samt om drægtige søers og gyltes adgang til rodemateriale.

Da de eksisterende bedrifter ikke uden videre kan forventes at leve op til de nye krav uden tilpasninger eller ombygninger, finder Justitsministeriet, at der af hensyn til svineproducenternes konkurrenceevne mv. bør opretholdes en overgangsordning i dansk ret.

Overgangsperioden udløber imidlertid ifølge direktivet den 1. januar 2013 for eksisterende bedrifter, og dette medfører, at den gældende overgangsperiode i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, der løber til den 1. januar 2014, skal forkortes med 1 år for at sikre overensstemmelse mellem loven og direktivet. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 9, og § 3.

Det bemærkes, at direktivet ikke indeholder krav om installation af overbrusningsanlæg. Den gældende overgangsperiode frem til den 1. januar 2014 for installation af overbrusningsanlæg foreslås derfor opretholdt.

2.2. Smågrise, avls- og slagtesvin

2.2.1. Gældende ret

Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin – lov nr. 104 af 14. februar 2000, som ændret ved § 6 i lov nr. 280 af 25. april 2001 – er ligeledes baseret på anbefalinger fra Arbejdsgruppen om hold af svin.

Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin indeholder regler om, at mindst en tredjedel af det til enhver tid gældende minimumsarealkrav skal være fast eller drænet gulv eller en kombination heraf. I stier, der alene anvendes til smågrise, er det dog mindst halvdelen af minimumsarealkravet, der skal bestå af helt eller delvist fast gulv. Loven indeholder desuden krav om installation af overbrusningsanlæg, således at dyrenes kropstemperatur kan reguleres. Endelig indeholder loven regler om, at smågrise, avls- og slagtesvin skal have adgang til halm eller andet, der kan tilgodese deres behov for beskæftigelses- og rodemateriale.

For disse krav fastsætter loven en overgangsperiode frem til den 1. juli 2015 for bedrifter, der er taget i brug før den 1. juli 2000, hvor loven trådte i kraft. Reglerne om beskæftigelses- og rodemateriale gælder dog først fra den 1. juli 2005, og der er fortsat en overgangsperiode frem til den 1. juli 2015 for bedrifter, der er taget i brug før den 1. juli 2000.

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Bilaget til direktivet – som ændret ved Kommissionens direktiv – indeholder krav om, at alle svin skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde materiale, som de kan undersøge og rode i. Kravet gælder fra den 1. januar 2003, og der er ikke mulighed for at fastsætte en overgangsperiode for eksisterende bedrifter.

For at sikre en korrekt gennemførelse af direktivet foreslås det, at bestemmelserne om beskæftigelses- og rodemateriale i lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin ændres, så dyrene får permanent adgang til beskæftigelses- og rodemateriale uden nogen overgangsperiode for eksisterende bedrifter. Der henvises til bemærkningerne til § 2.

2.3. Ændringer af de administrative regler om beskyttelse af svin

I bekendtgørelse nr. 998 af 14. december 1993 om beskyttelse af svin er der fastsat en lang række regler med henblik på at sikre svins velfærd. Bekendtgørelsen gennemfører det oprindelige direktiv om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin (direktiv 91/630/EØF af 19. november 1991). Herudover findes der regler om halekupering og kastration

af svin i bekendtgørelse nr. 719 af 1. september 1995 om halekupering og kastration af visse dyrearter.

Langt de fleste af ændringerne af det oprindelige direktiv kan gennemføres administrativt ved en ændring af bekendtgørelsen om beskyttelse af svin samt ved en ændring af bekendtgørelsen om halekupering og kastration af visse dyrearter. En meget stor del af disse ændringer har karakter af at være præciserende og indebærer således ikke store ændringer i forhold til gældende ret.

Kun enkelte af de administrative ændringer skønnes at have større betydning i forhold til de gældende regler.

Det drejer sig bl.a. om direktivets krav til det samlede frie minimumsareal for søer og gylte i flok. I forhold til drægtige søer og gylte gennemføres direktivets krav ved ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte. Kravene til det samlede frie minimumsareal gælder imidlertid også for søer, der ikke er drægtige. For at sikre en korrekt gennemførelse af direktivet vil der derfor ved en ændring af bekendtgørelsen om beskyttelse af svin blive fastsat bestemmelser om, at de krav til det frie gulvareal, som gælder for drægtige søer og gylte, også gælder for andre søer, der holdes i flok. Der vil i bekendtgørelsen om beskyttelse af svin – ligesom det er foreslået i forhold til den tilsvarende ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte – blive fastsat en overgangsperiode for eksisterende bedrifter frem til den 1. januar 2013. De erhvervsøkonomiske konsekvenser er nærmere omtalt i de almindelige bemærkninger pkt. 4.

Endvidere drejer det sig om direktivets nærmere krav til størrelsen af spalteåbningen og bjælkebredden (i direktivet benævnt spaltebredden), når der anvendes betonspaltegulve til svin i flok. Der findes ikke danske regler om spalteåbninger og bjælkebredder, og der vil derfor blive fastsat bestemmelser herom i bekendtgørelsen om beskyttelse af svin. Direktivets krav svarer til de retningslinier, der anbefales af landbruget selv for fuldspaltegulve af beton i danske stalde. Det kan imidlertid ikke helt udelukkes, at bestemmelsen vil medføre konsekvenser for de svineproducenter, der har spaltegulve af beton, så der vil samtidig blive fastsat en overgangsordning frem til den 1. januar 2013 for eksisterende bedrifter. Justitsministeriet har ved gennemførelsen lagt til grund, at direktivets krav til spaltegulve af beton kun vedrører fuldspaltegulve.

Direktivet stiller desuden krav om, at alle svin, der holdes i flok, men som er særligt aggressive, er blevet angrebet af andre svin eller er syge eller skadede, kan opstaldes midlertidigt i individuelle stier. De pågældende stier skal være udformet således, at hvert dyr let

kan vende sig, hvis dette ikke er i modstrid med specifik veterinærrådgivning. De gældende regler indeholder alene krav om, at svin, der udviser vedholdende aggressivitet, eller som er ofre for denne aggressivitet, skal isoleres eller holdes på afstand af flokken. Med henblik på at gennemføre direktivet vil der blive fastsat regler om midlertidig opstaldning af syge eller skadede svin og om størrelsen af den sti, hvor dyret opstaldes. En sådan bestemmelse vil – ligesom det tilsvarende forslag til ændringer af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte – medføre begrænsede meromkostninger for svineproducenterne. Der vil blive fastsat en overgangsperiode for eksisterende bedrifter frem til den 1. januar 2013. De erhvervsøkonomiske konsekvenser er nærmere omtalt i de almindelige bemærkninger pkt. 4.

Direktivet indeholder i bilaget krav om, at alle svin – bortset fra søer og gylte, der er omfattet af en særskilt artikel herom i selve direktivet – skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde materiale, som de kan undersøge og rode i, såsom halm, hø, træ, savsmuld, svampekompst, tørv eller en blanding heraf, som ikke bringer dyrenes sundhed i fare. Bilaget åbner ikke mulighed for at fastsætte en overgangsperiode for eksisterende bedrifter. En gennemførelse af bilaget nødvendiggør, udover en ændring af lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin, også en ændring af bekendtgørelsen om beskyttelse af svin for at sikre, at kravet kommer til at gælde for alle svin. Den administrativt fastsatte ændring har – ligesom de tilsvarende forslag til lovændringer – ikke ubetydelige konsekvenser for svineproducenterne. De erhvervsøkonomiske konsekvenser er nærmere omtalt i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 4.

Derudover kan nævnes direktivets krav om, at ingen pattegrise må vænnes fra soen, før de er mindst 28 dage gamle, medmindre det ellers ville gå ud over moderdyrets eller pattegrisens velfærd eller sundhed. Pattegrise kan dog fravænnens indtil 7 dage tidligere, hvis de flyttes til specialiserede stalde, der tømmes og renses og desinficeres grundigt inden anbringelsen af en ny gruppe. Det er efter direktivet endvidere en betingelse, at de nævnte stalde er adskilte fra stalde, hvor der holdes søer, for at minimere overførelsen af sygdomme til pattegrisene. Fravænningsalderen er efter de gældende danske regler tre uger, dvs. en uge mindre end direktivets krav. For at sikre en korrekt gennemførelse af direktivet vil fravænningsalderen blive hævet til 28 dage, men med mulighed for fravæning indtil 7 dage tidligere på de foran anførte betingelser. De foreslåede regler om fravæning af pattegrise vil blandt andet kunne have konsekvenser for de produ-

center, der måtte bruge systemer, hvor svinene går i samme sti fra fødsel til slagting. Den højere fravænningsalder vil gøre det dyrere at anvende disse systemer, selv om de dyreværns mæssigt kan være bedre end de traditionelle systemer.

Endelig er der i bilaget til direktivet krav om, at svin skal have tilstrækkelige muligheder for at flygte fra og skjule sig for andre svin, når svin sammenblandes. Der er ikke et tilsvarende krav i den gældende bekendtgørelse om beskyttelse af svin. For at sikre korrekt gennemførelse af direktivet vil bekendtgørelse om beskyttelse af svin blive ændret i overensstemmelse med direktivets krav.

Forslag til ændring af bekendtgørelse om beskyttelse af svin og bekendtgørelse om halekupering og kastration af dyr har været sendt i høring sammen med udkast til dette lovforslag, jf. de almindelige bemærkninger pkt. 6.

3. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget indebærer ikke ændringer i det offentlige tilsyn eller kontrol med svineproducenterne, og forslaget skønnes således ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning.

4. Lovforslagets miljømæssige og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke umiddelbart at have miljømæssige konsekvenser. Det vil dog kunne have miljømæssige konsekvenser, hvis producenterne vælger at opfylde kravet om permanent adgang til beskæftigelses- og rodemateriale ved at bruge dybstrølsessystemer, idet disse systemer medfører større ammoniakfordampning og mindre udnyttelse af husdyrgøddingen.

Lovforslaget skønnes at have erhvervsøkonomiske konsekvenser for landbruget, idet de øgede arealkrav pr. drægtig so vil medføre, at der vil være plads til lidt færre søer i eksisterende bygninger og dermed et lavere indtægtsgrundlag for den enkelte svineproducent. Kravet om, at det faste gulv skal være et sammenhængende areal, kan ligeledes medføre øgede udgifter for svineproducenterne, fordi en række staldsystemer enten skal indrettes anderledes eller kun kan bruges til færre dyr.

Derudover skønnes lovforslaget også at have erhvervsøkonomiske konsekvenser for landbruget på grund af kravet om permanent adgang til rodemateriale fra den 1. april 2003 for smågrise, avls- og slagtesvin. Det er godt to år tidligere end efter den nuværen-

de ikrafttrædelsesbestemmelse i lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin, og der er efter direktivet ikke mulighed for at fastsætte en overgangsperiode for eksisterende bedrifter, som efter de gældende regler først ville skulle opfylde kravet den 1. juli 2015. Det skønnes tillige, at de staldsystemer, som på nuværende tidspunkt anvendes til smågrise, avls- og slagtesvin, ikke alle er lige velegnede til tildeling af rodemateriale som f.eks. halm, fordi det kan tilstoppe gyllekanalerne. Afhængigt af hvilket rodemateriale der vælges, og hvordan dette materiale påvirker gyllehåndteringssystemerne i de eksisterende bygninger, skønnes det derfor, at dette krav kan medføre ikke ubetydelige meromkostninger for svineproducenterne.

Det skønnes endvidere, at kravet om, at svinene skal kunne vende sig, når de holdes midlertidigt i individuelle stier, vil medføre begrænsede meromkostninger for svineproducenterne. Det skønnes endelig, at kravet om, at goldsøer og drægtige søer og gylte fra den 1. april 2003 skal have adgang til materiale, der kan give mæthedfølelse, kan medføre begrænsede merudgifter for svineproducenterne.

Samlet set vil lovforslaget således kunne medføre ikke ubetydelige meromkostninger for landbruget, men det har ikke været muligt at beregne størrelsen heraf nærmere.

De administrativt fastsatte ændringer af bekendtgørelse om beskyttelse af svin og bekendtgørelse om halekupering og kastration af dyr vil også kunne medføre meromkostninger for landbruget. Der henvises til foran pkt. 2.3.

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for landbruget.

5. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget fremsættes for at sikre gennemførelsen i dansk ret af Rådets direktiv 2001/88/EØF og Kommissionens direktiv 2001/93/EF om ændring af direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin.

Det ændrede direktiv er stadig et minimumsharmoniseringsdirektiv, hvorfor Danmark fortsat kan fastsætte et højere beskyttelsesniveau.

Direktivet skal være gennemført i national ret senest den 1. januar 2003.

Grundet den sene fremsættelse foreslås det, at loven træder i kraft den 1. april 2003.

6. Hørte myndigheder og interesseorganisationer

Lovforslaget har sammen med udkast til ændringer af relevante bekendtgørelser om svin været sendt i høring hos Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Miljøministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Fødevaredirektoratet, Plantedirektoratet, Danmarks JordbrugsForskning (Forskningscenter Foulum), Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut, Dyreværnsrådet, Det Dyreetiske Råd, Det Veterinære Sundhedsråd, Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole (KVL), Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen, Landbrugsraadet, Landsforeningen af Danske Svineproducenter, Landsudvalget for Svin, Danske Slagterier, De Danske Landboforeninger, Dansk Familielandbrug, Slagteriernes Forskningsinstitut, Kødbbranchens Fællesråd, Den Danske Dyr lægeforening, Dyrenes Beskyttelse, Dyrenes Venner, Dansk Dyreværn Århus, Dyrenes Dags Komité, Foreningen til Værn for Værgeløse Dyr, Dyreværnsforeningen Freja, World Society for the Protection of Animals (WSPA), Dyreværnsforeningernes Fællesråd, Dyrefondet, Landsforeningen Komitéen mod Dyreforsøg, Nordisk Samfund til Bekæmpelse af Misbrug af Dyr, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA), Landsorganisationen i Danmark (LO) og Specialarbejderforbundet i Danmark (SiD). Udkast til bekendtgørelse om halekupering og kastration af dyr har herudover særskilt været sendt i høring hos Hestens Værn, Landsforeningen Dansk Fåreavl, Det Danske Fjerkræraad, Mohairforeningen i Danmark, Kødgeder i Danmark og Dansk Kvæg.

Samlet vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	De øgede arealkrav for drægtige søer vil medføre færre svin i eksisterende bygninger. Krav om et sammenhængende areal med fast gulv og krav om, at svinene skal kunne vende sig i de midlertidige individuelle stier, vil desuden kunne medføre øgede omkostninger for svineproducenterne. Derudover vil kravet om materiale, som kan give mæthedsfølelse, medføre begrænsede udgifter. Endelig må det forventes, at krav om permanent adgang til rodemateriale fra den 1. april 2003 vil kunne medføre ikke ubetydelige meromkostninger for producenter af smågrise, avls- og slagtesvin.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen umiddelbare konsekvenser, men det afhænger af, hvilket staldsystem der anvendes.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget fremsættes bl.a. for at sikre gennemførelsen i dansk ret af Rådets direktiv 2001/88/EØF og Kommissionens direktiv 2001/93/EF om ændring af direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin. Direktivet skal være gennemført i national ret senest den 1. januar 2003, men loven foreslås først at træde i kraft den 1. april 2003.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede affattelse af bestemmelsen indebærer, at de enkelte drægtige søer og gylte kan opstaldes midlertidigt i en individuel sti eller aflastningssti, hvis de er aggressive, er blevet angrebet af andre svin eller er syge.

Efter den gældende § 5, 2. pkt., er det fastsat, at enkelte dyr undtagelsesvist kan anbringes i en enkelt-dyrsboks eller aflastningssti, hvis det er nødvendigt af hensyn til dyrenes velfærd. Baggrunden for denne bestemmelse er, at der kan være behov for at tage drægtige søer og gylte ud af gruppen, hvis dyret ikke kan klare sig i gruppen, eller hvis et dyr er meget aggressivt over for de andre dyr i gruppen.

Direktivet indeholder en bestemmelse om, at svin, der holdes i grupper, og som er særligt aggressive, er

F. t. l. vedr. indendørs hold af drægtige søer m.m.

blevet angrebet af andre svin, eller er syge eller skadede, kan anbringes midlertidigt i en individuel sti. Efter direktivet skal den individuelle sti være udformet således, at hvert dyr let kan vende sig, hvis dette ikke er i strid med specifik veterinærrådgivning.

Direktivet giver således ikke mulighed for midlertidig opstaldning af svin, der er aggressive, er blevet angrebet af andre svin eller er syge, i enkeltdyrsbokse, medmindre boksen er udformet således, at hvert dyr let kan vende sig. Ved en »enkeltdyrsboks« forstås almindeligvis en boks, hvor dyret ikke kan vende sig.

Affattelsen af § 5, 2. pkt., foreslås derfor ændret, så drægtige søer og gylte, der skal holdes i flok, ikke kan opstaldes midlertidigt i en enkeltdyrsboks, men kan opstaldes midlertidigt i en individuel sti eller aflastningssti.

Med hensyn til krav til størrelsen af stiaarealet og indretningen af de individuelle stier, herunder at dyret let skal kunne vende sig, henvises til § 1, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 2

Den foreslåede affattelse af bestemmelsen skal sikre et vist minimumsareal for hver so, der holdes i en gruppe.

Arealkravene i løsdriftssystemer afhænger af, hvor mange dyr der holdes sammen i en sti. Derfor er arealkravene i løsdriftssystemer gradueret efter antallet af dyr i samme sti.

Ifølge den gældende § 6, stk. 1, nr. 1-4, skal der for de fire første søer i en gruppe være mindst 2,8 m² pr. so. For de næstfølgende 6 søer skal der være mindst 2,2 m² pr. so, og for de efterfølgende 10 søer skal der være 2,0 m² pr. so. For hver yderligere so skal der være mindst 1,8 m² pr. so.

I direktivet er der fastsat krav om, at der skal være 2,25 m² pr. so. Dette arealkrav skal ifølge direktivet forøges med 10 pct. (til 2,475 m² pr. so), når der holdes færre end seks søer i en gruppe, mens det kan nedsættes med 10 pct. (til 2,025 m² pr. so), når der holdes 40 eller flere søer i en gruppe.

Arealkravet opdeles således på en lidt anderledes måde i direktivet end i loven om indendørs hold af drægtige søer og gylte, og direktivets krav er på nogle punkter lidt strengere end de gældende danske regler.

Hvor loven allerede indeholder strengere arealkrav end direktivet, foreslås de gældende krav opretholdt af hensyn til dyrenes velfærd. Arealkravene foreslås

derudover forhøjet på de punkter, hvor direktivets arealkrav er strengere end den gældende lovs krav, hvorved der sikres en korrekt gennemførelse af direktivet. Direktivets mulighed for at nedsætte arealkravet for hver so, når der holdes 40 eller flere søer i en gruppe, foreslås ligeledes udnyttet i lovforslaget.

Den gældende lovs arealkrav er opbygget således, at arealet akkumuleres – det vil sige, at det strengere arealkrav for de første og for de næstfølgende søer altid skal være opfyldt, uanset hvor mange yderligere søer der holdes i en gruppe. Denne opbygning medfører, at de gældende danske arealkrav er strengere end direktivets arealkrav, så længe der kun holdes til og med 17 søer i en gruppe. Først hvis der holdes 18 eller flere søer i en gruppe, indeholder direktivet strengere arealkrav end de gældende danske krav. På den baggrund foreslås det af hensyn til dyrenes velfærd i § 6, stk. 1, nr. 1, at de gældende danske arealkrav opretholdes uændret, hvis der holdes til og med 17 søer i en gruppe.

Den foreslåede § 6, stk. 1, nr. 2 og 3, tager imidlertid ikke udgangspunkt i den gældende lovs akkumulerende opbygning, fordi direktivets arealkrav er strengere end de gældende danske arealkrav fra den 18. so og opefter.

Hvis der holdes 18 eller flere søer i en gruppe, skal det strengere arealkrav for de første 17 søer således ikke regnes med i arealkravet, men kravet i den foreslåede § 6, stk. 1, nr. 2, om mindst 2,25 m² pr. so – svarende til direktivet – indebærer alligevel en skærpelse i forhold til de gældende danske arealkrav og dermed en forbedring af velfærden for drægtige søer i løsdriftssystemer.

Derudover kan arealet ifølge den foreslåede § 6, stk. 1, nr. 3, nedsættes med 10 pct. – som direktivet giver mulighed for – til 2,025 m² pr. so, hvis der holdes 40 eller flere søer i en gruppe. Det strengere arealkrav for de første 39 søer skal ikke regnes med, hvis der holdes flere end 39 søer i en gruppe, fordi arealkravene ikke akkumuleres, og en gruppe på 40 søer herefter blot skal have et areal på mindst 40 gange 2,025 m². Det foreslåede krav indebærer alligevel en skærpelse i forhold til de gældende danske regler.

Eksempler på de foreslåede samlede arealkrav er nedenfor opstillet i et skema, som sammenholder direktivets samlede arealkrav med dels de gældende danske samlede arealkrav, dels de foreslåede samlede arealkrav.

Antal søer i gruppe	Direktivets arealkrav	Gældende danske arealkrav	Foreslåede arealkrav
5	12,38 m ²	13,40 m ²	13,40 m ²
10	22,50 m ²	24,40 m ²	24,40 m ²
17	38,25 m ²	38,40 m ²	38,40 m ²
18	40,50 m ²	40,40 m ²	40,50 m ²
20	45,00 m ²	44,40 m ²	45,00 m ²
30	67,50 m ²	62,40 m ²	67,50 m ²
39	87,75 m ²	78,60 m ²	87,75 m ²
40	81,00 m ²	80,40 m ²	81,00 m ²
50	101,25 m ²	98,40 m ²	101,25 m ²
100	202,50 m ²	188,40 m ²	202,50 m ²
150	303,75 m ²	278,40 m ²	303,75 m ²

Med hensyn til den foreslåede overgangsperiode for arealkravet henvises til lovforslagets § 3, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 3

Arealkravene for gylte er i den foreslåede bestemmelse identiske med de gældende krav i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte. De gældende danske arealkrav indeholder allerede strengere krav end direktivet, hvorfor de danske regler foreslås opretholdt uændret af hensyn til dyrenes velfærd.

Ifølge den gældende § 6, stk. 1, nr. 5-7, skal der være mindst 1,90 m² pr. gylt for de første 10 gylte i en gruppe. For de næstfølgende 10 gylte skal der være mindst 1,70 m² pr. gylt, og for hver yderligere gylt skal der være 1,50 m² pr. gylt. Arealkravet for de første dyr skal altid være opfyldt, uanset hvor mange yderligere gylte, der holdes i en gruppe (det akkumulerende arealkrav).

Ifølge direktivet skal der være mindst 1,64 m² pr. gylt. Dette arealkrav skal forøges med 10 pct. (til 1,804 m² pr. gylt), når der holdes færre end seks gylte

i en gruppe, mens arealkravet kan nedsættes med 10 pct. (til 1,476 m² pr. gylt), når der holdes 40 eller flere gylte i en gruppe.

Umiddelbart indeholder direktivet strengere arealkrav fra og med den 21. til og med den 39. gylt, idet direktivets krav er 1,64 m² pr. gylt, mens det danske krav er 1,50 m² pr. gylt. Som følge af det gældende danske akkumulerende arealkrav, hvorefter det strengere arealkrav for de første og for de næstfølgende gylte altid skal være opfyldt, uanset hvor mange yderligere gylte der holdes i et løsdriftssystem, er de danske arealkrav imidlertid alligevel strengere end direktivets uanset antallet af gylte i et løsdriftssystem.

Det bemærkes, at direktivets mulighed for at nedsætte arealkravet til 1,476 m² pr. gylt, hvis der holdes 40 eller flere gylte i et løsdriftssystem, næsten er fuldt udnyttet. Den gældende lov stiller krav om 1,50 m² pr. yderligere gylt.

Eksempler på de samlede arealkrav er nedenfor opstillet i et skema, som sammenholder direktivets samlede arealkrav med de gældende danske samlede arealkrav, der ikke foreslås ændret.

Antal gylte i gruppe	Direktivets arealkrav	Gældende danske arealkrav, som foreslås opretholdt uændret
5	9,02 m ²	9,50 m ²
10	16,40 m ²	19,00 m ²
20	32,80 m ²	36,00 m ²
39	63,96 m ²	64,50 m ²
40	59,04 m ²	66,00 m ²

Antal gylte i gruppe	Direktivets arealkrav	Gældende danske arealkrav, som foreslås opretholdt uændret
50	73,80 m ²	81,00 m ²
100	147,60 m ²	156,00 m ²
150	221,40 m ²	231,00 m ²

Af lovtekniske grunde foreslås arealkravene for gylte indsat som et nyt særskilt stykke efter stk. 1 om arealkravene for søer.

De gældende stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

Med hensyn til den foreslåede overgangsperiode for arealkravet henvises til lovforslagets § 3, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 4

Lovens § 6, stk. 3 og 4, foreslås ophævet, og de krav, som bestemmelserne fastlægger, foreslås i stedet indsat i en ny § 7 a. Der henvises til § 1, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 5

Den foreslåede ændring indebærer, at den gældende bestemmelse videreføres med en sproglig præcisering.

Direktivet indeholder ikke bestemmelser om enkeltdyrsbokse.

Der er i den gældende § 7 alene fastsat krav til enkeltdyrsbokse, hvorefter der skal være mindst 90 cm fast gulv målt fra krybbens bagkant. Boksen skal derudover være indrettet, så dyret kan lægge sig samt hvile og rejse sig uden besvær.

Det præciseres, at bestemmelsen finder anvendelse på de bokse, hvor drægtige søer og gylte kan holdes i de første fire uger efter løbning. Fra senest 4 uger efter løbning skal søer og gylte derimod være løsgående i løsdriftssystemer i større eller mindre grupper, jf. § 5, 1. pkt.

Til nr. 6

Den foreslåede bestemmelse i § 7 a, stk. 1, skal sikre velfærd for drægtige søer og gylte, der holdes midlertidigt i en individuel sti eller en aflastningssti.

Som anført i bemærkningerne til § 1, nr. 1, stiller direktivet krav om, at svin, der er aggressive, har været ofre for andre svins aggressivitet eller er syge eller skadede, og derfor midlertidigt kan opstales i individuelle stier, let skal kunne vende sig.

Den gældende bestemmelse i § 7 tager hovedsageligt sigte på søer og gylte i den periode på fire uger efter løbning, hvor der ikke er krav om gruppeopstaldning. Bestemmelsen finder imidlertid også anvendelse, hvis det efterfølgende viser sig nødvendigt at fjerne

ne et dyr fra gruppen. Der er i de gældende regler ikke fastsat mindstekrav til arealet i en enkeltdyrsboks. Der er derimod krav til arealet i aflastningsstier i de gældende regler i lovens § 6, stk. 3, hvorefter der skal være mindst 2,8 m² tilgængeligt stiareal pr. dyr, der holdes midlertidigt i en aflastningssti. Den enkelte sti skal desuden have et tilgængeligt stiareal på mindst 3,5 m². Den gældende § 6, stk. 3, indeholder endelig mulighed for, at man må anbringe indtil tre dyr i en aflastningssti.

Det følger af direktivet, at den individuelle sti, hvor svin opstales midlertidigt, skal være udformet således, at hvert dyr let kan vende sig, hvis dette ikke er i modstrid med specifik veterinærrådgivning.

Det foreslås på den baggrund, at det gældende krav om, at der skal være mindst 3,5 m² tilgængeligt stiareal fastholdes, samtidig med at det anføres, at stien skal være udformet således, at hvert dyr let kan vende sig. Arealkravet til en aflastningssti er i de gældende regler ikke tilstrækkeligt præcist formuleret med henblik på at sikre, at dyr, der er midlertidigt anbragt i en aflastningssti, let kan vende sig. Der er desuden behov for en præcisering af, at der skal være mindst 3,5 m² frit tilgængeligt stiareal. Krybbe, fodertrug og andre genstande, som kan formindske stiarealet, må således ikke medregnes i opgørelsen af det frit tilgængelige stiareal.

Kravet om, at dyrene let skal kunne vende sig, gælder kun, hvis der er tale om svin, der er aggressive, har været ofre for andre svins aggressivitet eller er syge eller skadede, og som af den grund holdes midlertidigt i en individuel sti eller aflastningssti. Det er således fortsat ikke et krav, at søer og gylte, der ikke er gruppeopstaldede i de fire første uger efter løbning samt en uge før forventet faretidspunkt, skal kunne vende sig.

Kravet om, at dyr let skal kunne vende sig, når de holdes i en individuel sti eller aflastningssti, kan dog fraviges, hvis det er i modstrid med specifik veterinærrådgivning. Kravet kan således alene fraviges, hvis en dyrlæge har anbefalet svineproducenten, at det enkelte dyr, som er midlertidigt anbragt i en individuel sti eller aflastningssti, ikke skal kunne vende sig i det konkrete tilfælde. Det forudsættes, at dyrlægen kun anbefaler dette, hvis der er en helt klar veterinær begrundelse herfor.

I den foreslåede § 7 a, stk. 2, stilles der krav om, at en del af gulvet skal være fast eller drænet eller en kombination heraf og med strøelse. Det er vigtigt for svinenes velfærd, at en del af stiarealet består af helt eller delvist fast gulv, bl.a. fordi helt eller delvist fast gulv i modsætning til fuldspaltegulv giver en bedre mulighed for at tildele svinene strøelse.

Ifølge den gældende § 6, stk. 4, er der krav om, at der skal være et areal med fast gulv og strøelse på mindst 0,95 m² pr. gylte og 1,3 m² pr. so.

Direktivet fastsætter de samme arealkrav til det faste gulv, men fastsætter derudover krav om, at det skal være et sammenhængende areal. Det følger endvidere af direktivet, at det sammenhængende areal med fast gulv højst må bestå af 15 pct. drænåbninger.

Arbejdsgruppen om hold af svin tilkendegav i sin rapport om indendørs hold af svin fra maj 1999, at et gulv med et større åbningsareal med 10 pct. vil skulle betegnes som et spaltegulv. Det var derfor arbejdsgruppens opfattelse, at der ved et drænet gulv forstås et gulv med maksimalt 10 pct. åbningsareal. Denne opfattelse blev også lagt til grund i forarbejderne til lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin.

Det foreslås, at direktivets krav om, at det faste gulv skal være et sammenhængende areal, gennemføres i dansk ret ved at præcisere dette i bestemmelsen om arealkravet til det faste gulv. Det foreslås desuden, at det faste gulv også kan være drænet gulv eller en kombination af fast og drænet gulv. Det forudsættes imidlertid fortsat, at et drænet gulv ikke må have mere end 10 pct. åbningsareal.

Til nr. 7

Den foreslåede affattelse af bestemmelsen indeholder krav om, at drægtige søer og gylte skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde halm eller andet manipulerbart materiale, der kan opfylde deres behov for beskæftigelses- og rodemateriale.

I den gældende § 9 stilles der både krav om, at drægtige søer og gylte skal have halm eller andet, som kan give mæthedsfølelse, og som kan opfylde deres behov for at rode.

Direktivets artikel 3, nr. 5, indeholder krav om, at søer og gylte skal have permanent adgang til rodemateriale, som mindst opfylder kravene i bilaget til direktivet. Af bilaget til direktivet fremgår det, at svin skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde materiale, som de på rette vis kan undersøge og rode i. På den baggrund er der behov for, at såvel lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte som lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin

samt bekendtgørelse om beskyttelse af svin ændres for at sikre en korrekt gennemførelse af direktivet.

For så vidt angår drægtige søer og gylte indeholder direktivet adskilte bestemmelser om henholdsvis rodemateriale og materiale, der kan give mæthedsfølelse og opfylde behovet for at tygge. Direktivet åbner imidlertid kun mulighed for at fastsætte en overgangsperiode for rodemateriale til søer og gylte, mens direktivets krav om materiale, der kan give mæthedsfølelse, gælder fra den 1. januar 2003 også for eksisterende bedrifter.

Det foreslås på den baggrund, at den gældende § 9 opdeles i to bestemmelser – § 9 og § 9 a – hvor § 9 indeholder krav om rodemateriale, mens § 9 a fastsætter krav om materiale, der kan give mæthedsfølelse. For så vidt angår bestemmelsen i § 9 a om materiale, der kan give mæthedsfølelse, henvises til § 1, nr. 8, og bemærkningerne hertil.

Direktivet indeholder som nævnt krav om, at der skal være permanent adgang til en tilstrækkelig mængde rodemateriale. I bilaget er nævnt en række eksempler på rodemateriale, herunder halm, hø, savsmuld, svampekompost, tørv eller en blanding heraf, som ikke bringer dyrenes sundhed i fare.

Det foreslås derfor præciseret i § 9, at drægtige søer og gylte skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde halm eller andet manipulerbart materiale, der kan opfylde deres behov for beskæftigelses- og rodemateriale. Af hensyn til at overholdelse af dette krav kan indebære en ændring af eksisterende staldsystemer, foreslås muligheden for at fastsætte en overgangsperiode udnyttet, således at der for eksisterende bedrifter først er krav om permanent adgang til beskæftigelses- og rodemateriale fra den 1. januar 2013. For nyopførte og genopførte bedrifter samt bedrifter, der tages i brug efter den 1. april 2003 gælder kravet fra denne dato. Der henvises til § 3 og bemærkningerne hertil.

Til nr. 8

Den foreslåede bestemmelse indeholder krav om, at drægtige søer og gylte skal have adgang til halm, fyldigt foder eller foder med højt fiberindhold, der kan give mæthedsfølelse og opfylde deres behov for at tygge.

Efter den gældende § 9 er der krav om, at drægtige søer og gylte skal have adgang til halm eller andet, der kan give mæthedsfølelse. I § 15 i bekendtgørelse om beskyttelse af svin er der endvidere krav om, at svin af hensyn til deres velfærd skal have foder, der passer til deres alder, vægt, adfærdsmæssige og fysiologiske behov.

Direktivets art. 3, nr. 7, indeholder krav om, at alle goldsøer og drægtige søer og gylte skal have en tilstrækkelig mængde fyldigt foder eller foder med højt fiberindhold samt foder med højt energiindhold. Dette foder skal kunne stille dyrenes sult og opfylde deres behov for at tygge.

Som nævnt i bemærkningerne til § 1, nr. 7, indeholder § 9 i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte både krav om rodemateriale og materiale, der kan give mæthedsfølelse. Da disse krav er adskilte i direktivet, og der ifølge direktivet kun er mulighed for at fastsætte en overgangsordning for det ene krav – kravet om rodemateriale – foreslås det, at kravet om materiale, der kan give mæthedsfølelse, særskilt reguleres i den foreslåede § 9 a. Direktivet indeholder som anført ikke mulighed for at fastsætte en overgangsperiode vedrørende dette krav, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 7, og § 3.

I modsætning til kravet om permanent adgang til en tilstrækkelig mængde rodemateriale indeholder direktivet ikke krav om, at der skal være permanent adgang til halm eller andet materiale, som kan give mæthedsfølelse, men alene at der skal være adgang til en tilstrækkelig mængde materiale med højt fiberindhold. Det foreslås derfor, at § 9 a affattes således, at ordlyden af bestemmelsen følger direktivet, herunder om en »tilstrækkelig mængde« materiale, der kan give svinene mæthedsfølelse og »opfylde deres behov for at tygge«.

Gold søer er ikke omfattet af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, og kravet for disse søer vil blive gennemført i forbindelse med en ændring af bekendtgørelse om beskyttelse af svin. Krav om foder til svin vil desuden fortsat være reguleret i bekendtgørelse om beskyttelse af svin.

Til nr. 9

Den foreslåede ændring forkorter overgangsperioden for eksisterende bygninger med 1 år i forhold til den gældende overgangsperiode. For installation af overbrusningsanlæg fastholdes dog den hidtidige overgangsperiode frem til den 1. januar 2014.

Efter de gældende regler er overgangsperioden 15 år fra lovens ikrafttræden den 1. januar 1999. Det vil sige, at bygninger, der er taget i brug før den 1. januar 1999, først skal opfylde kravene i lovens §§ 5-9 fra den 1. januar 2014.

Direktivet indeholder krav om, at en række af direktivets bestemmelser skal gælde fra den 1. januar 2003 for alle nyopførte og genopførte bedrifter samt bedrifter, der tages i brug på denne dato eller senere. Direk-

tivets bestemmelser gælder for alle bedrifter fra den 1. januar 2013.

Med den foreslåede ændring kommer overgangsbestemmelsen i loven i overensstemmelse med overgangsbestemmelsen i direktivet.

Det bemærkes, at direktivet ikke indeholder krav om installation af overbrusningsanlæg. Den gældende overgangsperiode frem til den 1. januar 2014 for installation af overbrusningsanlæg er derfor ikke omfattet af den foreslåede ændring af overgangsperioden.

Til § 2

Til nr. 1

Den gældende § 5 i lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin stiller krav om, at dyrene skal have adgang til halm eller andet, der kan tilgode deres behov for beskæftigelses- og rodemateriale.

Af bilaget til direktivet – som ændret ved Kommissionens direktiv – fremgår det, at svin skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde materiale, som de kan undersøge og rode i, f.eks. halm, hø, savsmuld, svampekompost eller tørv. Udover de nævnte materialer kan også anvendes andre manipulerbare materialer, som f.eks. reb. Nyere undersøgelser peger på, at reb kan anvendes som beskæftigelses- og rodemateriale, og at reb i modsætning til halm er mere velegnet til stier med spaltegulve. Det bemærkes i den forbindelse, at det manipulerbare materiale må antages at skulle tildeles på gulvet, hvor dyrene kan rode i det, hvis det skal opfylde kravet om rodemateriale.

Direktivet indeholder ingen overgangsperiode for kravet om permanent adgang til rodemateriale til andre svin end søer og gylte. Der er derfor krav om permanent adgang til beskæftigelses- og rodemateriale for alle bedrifter – også de eksisterende bedrifter – uden nogen overgangsperiode. Om ophævelse af den gældende overgangsperiode i de danske regler for beskæftigelses- og rodemateriale til smågrise, avls- og slagtesvin henvises til § 2, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås, at lovens § 5 ændres i overensstemmelse med direktivet, hvorved dyrenes velfærd forbedres, idet de fra den 1. april 2003 skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde manipulerbart beskæftigelses- og rodemateriale. Der henvises til bemærkningerne til § 2, nr. 3, hvor ikrafttrædelsestidspunktet for den foreslåede affattelse af § 5 er opstillet i et skema, som sammenholder direktivets ikrafttrædelsestidspunkt med de gældende danske bestemmelser om ikrafttræden og overgangsperiode.

Det er i øvrigt allerede efter gældende ret muligt at tildele reb som beskæftigelses- og rodemateriale, men

eftersom direktivets krav om rodemateriale skal være gennemført i national ret senest den 1. januar 2003, må den danske overgangsordning ophæves, hvilket gør spørgsmålet om alternativer til halm aktuelt.

Til nr. 2

Den foreslåede ændring fastsætter et nyt ikrafttrædelsestidspunkt for kravet om, at smågrise, avls- og slagtesvin skal have permanent adgang til beskæftigelses- og rodemateriale.

I medfør af § 5 i den gældende lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin skal disse svin have adgang til halm eller andet, der kan tilgodese deres behov for beskæftigelses- og rodemateriale. § 5 træder ifølge lovens § 9, stk. 2, først i kraft den 1. januar 2005, og der er en overgangsperiode frem til den 1. juli 2015 for så vidt angår bygninger, der er taget i brug før den 1. juli 2000.

Det følger imidlertid af artikel 2 i Kommissionens direktiv, at bilaget til direktivet skal være gennemført senest den 1. januar 2003, og direktivet giver ikke mulighed for at fastsætte en overgangsperiode for kravet om rodemateriale til smågrise, avls- og slagtesvin.

Der stilles forslag om, at kravet om rodemateriale, der er nærmere beskrevet i bemærkningerne til § 2, nr.

1, skal gælde for alle smågrise, avls- og slagtesvin fra den 1. april 2003, uanset om de holdes i bygninger, der er taget i brug før denne dato. Der henvises til bemærkningerne til § 2, nr. 3, hvor ikrafttrædelsestidspunktet for den foreslåede affattelse af § 5 er opstillet i et skema, som sammenholder direktivets ikrafttrædelsestidspunkt med de gældende danske bestemmelser om ikrafttræden og overgangsperiode.

Til nr. 3

Den foreslåede ændring af lovens § 9, stk. 3, indebærer, at overgangsordningen frem til den 1. juli 2015 ikke længere omfatter § 5 om beskæftigelses- og rodemateriale.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at direktivet som nævnt i bemærkningerne til § 2, nr. 1 og 2, ikke giver mulighed for at fastsætte en overgangsperiode for kravet om rodemateriale i forhold til eksisterende bygninger, der er taget i brug før den 1. juli 2000.

Den gældende lovs § 5 og den foreslåede affattelse heraf er nedenfor opstillet i et skema, som sammenholder de gældende regler om ikrafttræden og overgangsperiode med de foreslåede bestemmelser herom.

	De gældende regler om ikrafttræden og overgangsperiode	De foreslåede bestemmelser om ikrafttræden og overgangsperiode
Den foreslåede affattelse af § 5 om beskæftigelses- og rodemateriale til smågrise, avls- og slagtesvin	Den 1. juli 2005, dog først den 1. juli 2015 for bygninger, der er taget i brug før den 1. juli 2000	De nævnte krav skal være opfyldt den 1. april 2003 for alle bedrifter

Til § 3

Det følger af direktivet, at ændringerne skal være gennemført i national ret senest den 1. januar 2003. En del af de krav, der følger af direktivet, skal være opfyldt for alle nyopførte eller genopførte bedrifter og bedrifter, som tages i brug for første gang på denne dato eller senere. For de eksisterende bedrifter gælder disse krav først fra den 1. januar 2013.

Grundet den sene fremsættelse foreslås det i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. april 2003.

I *stk. 2* foreslås der fastsat en overgangsperiode i overensstemmelse med den, som direktivet åbner mulighed for at fastsætte. Overgangsperioden vedrører kravene til det frie gulvareal til søer og gylte, delvist fast eller drænet gulv, gruppeopstaldning af søer og gylte og udformningen af individuelle stier til svin

(hvert dyr let skal kunne vende sig) samt søers og gyltes adgang til rodemateriale.

Stk. 3 præciserer, at kravene til udformningen af individuelle stier og aflastningsstier (stiareal og anbringelse af indtil 3 dyr) og kravet om adgang til en tilstrækkelig mængde materiale, der kan give mæthedsfølelse, allerede skal være opfyldt fra den 1. april 2003 for alle bedrifter.

Endelig tydeliggøres det i *stk. 4*, at den oprindelige overgangsordning i § 11, stk. 2, i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte fastholdes for så vidt angår kravene til enkeltdyrsbokse i lovens § 7, dog med den ændring at overgangsperioden forkortes med et år, jf. § 1, nr. 9.

De foreslåede bestemmelser er nedenfor opstillet i et skema, som sammenholder de foreslåede bestemmelser om ikrafttræden og overgangsperioder med de gældende danske bestemmelser herom.

Relevant bestemmelse	Gældende regler: Bygninger taget i brug		Foreslåede regler: Bygninger taget i brug		
	Før 1999	Efter 1999	Før 1999	Mellem 1999 og 1/4-2003	Efter 1/4 2003
§ 5, 1. pkt.	1/1-2014	1/1-1999	1/1-2013	1/4-2003	1/4-2003
§ 5, 2. pkt.	1/1-2014	1/1-1999	1/4-2003	1/4-2003	1/4-2003
§ 6, stk. 1	1/1-2014	1/1-1999	1/1-2013	1/1-2013	1/4-2003
§ 6, stk. 2	1/1-2014	1/1-1999	1/1-2013	1/1-2013	1/4-2003
§ 7	1/1-2014	1/1-1999	1/1-2013	1/4-2003	1/4-2003
§ 7 a, stk. 1, 1.-2. pkt.	1/1-2014	1/1-1999	1/4-2003	1/4-2003	1/4-2003
§ 7 a, stk. 1, 3. pkt., og § 7 a, stk. 2	1/1-2014	1/1-1999	1/1-2013	1/1-2013	1/4-2003
§ 9	1/1-2014	1/1-1999	1/1-2013	1/1-2013	1/4-2003
§ 9 a	1/1-2014	1/1-1999	1/4-2003	1/4-2003	1/4-2003

Til § 4

Den foreslåede bestemmelse fastlægger lovens territoriale gyldighed med mulighed for at sætte loven i kraft for Færøerne.

Ved lov nr. 906 af 16. december 1998 for Grønland om hunde og dyreværn er kompetencen til at fastsætte

regler om beskyttelse af dyr i Grønland med virkning fra den 1. januar 1999 overdraget til Grønlands hjemmestyre. Loven skal derfor ikke kunne sættes i kraft for Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 5. Søer og gylte skal senest 4 uger efter løbning og indtil 7 dage før forventet faring være løsgående i løsdriftssystemer i større eller mindre grupper. Enkelte dyr kan dog undtagelsesvis anbringes i enkeltdyrsbokse eller aflastningsstier, hvis det er nødvendigt af hensyn til dyrenes velfærd.

§ 6. Løsdriftssystemer skal opfylde følgende arealkrav med hensyn til frit tilgængeligt stiareal:

- 1) For de første 4 søer skal der være mindst 2,8 m² pr. so.
- 2) For de næstfølgende 6 søer skal der være mindst 2,2 m² pr. so.
- 3) For de efterfølgende 10 søer skal der være mindst 2,0 m² pr. so.
- 4) For hver yderligere so skal der være mindst 1,8 m².

5-7) - - -

Stk. 2-4. - - -

§ 6. Løsdriftssystemer skal opfylde følgende arealkrav med hensyn til frit tilgængeligt stiareal:

1-4) - - -

- 5) For de første 10 gylte skal der være mindst 1,9 m² pr. gylt.

Lovforslaget

§ 1

I lov nr. 404 af 26. juni 1998 om indendørs hold af drægtige søer og gylte, som ændret ved § 26 i lov nr. 433 af 31. maj 2000, foretages følgende ændringer:

1. § 5, 2. pkt., affattes således:

»Enkelte dyr, som er aggressive, er blevet angrebet af andre svin eller er syge eller skadede, kan dog opstaldes midlertidigt i individuelle stier eller aflastningsstier.«

2. § 6, stk. 1, affattes således:

»Når søer holdes i løsdriftssystemer, skal følgende arealkrav med hensyn til frit tilgængeligt stiareal være opfyldt:

- 1) Hvis der holdes til og med 17 søer skal der for de
 - a) første 4 søer være mindst 2,80 m² pr. so,
 - b) næstfølgende 6 søer være mindst 2,20 m² pr. so, og
 - c) efterfølgende 7 søer være mindst 2,00 m² pr. so.
- 2) Hvis der holdes mellem 18 og 39 søer, skal der være mindst 2,25 m² pr. so.
- 3) Hvis der holdes 40 eller flere søer, skal der være mindst 2,025 m² pr. so.«

3. I § 6 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Når gylte holdes i løsdriftssystemer, skal følgende arealkrav med hensyn til frit tilgængeligt stiareal være opfyldt:

- 1) For de første 10 gylte skal der være mindst 1,90 m² pr. gylt.

Gældende formulering

- 6) For de næstfølgende 10 gylte skal der være mindst 1,7 m² pr. gylt.
- 7) For hver yderligere gylt skal der være mindst 1,5 m².

Stk. 2. I løsdriftssystemer må den enkelte sti ikke på noget sted være smallere end 3 m.

Stk. 3-4. ---

§ 6. ---

Stk. 3. I en aflastningssti må anbringes indtil tre dyr. I en aflastningssti skal der være mindst 2,8 m² tilgængeligt stiareal pr. dyr, dog skal den enkelte sti være mindst 3,5 m².

Stk. 4. I de i stk. 1-3 nævnte stier skal mindst 1,3 m² pr. so og 0,95 m² pr. gylt være areal med fast gulv og strøelse.

§ 7. Hvor drægtige søer og gylte holdes i enkelttyrsbokse, jf. § 5, skal der være mindst 90 cm fast gulv målt fra krybbens bagkant. Boksene skal være indrettet således, at hvert svin kan lægge sig samt hvile og rejse sig uden besvær.

Lovforslaget

- 2) For de næstfølgende 10 gylte skal der være mindst 1,70 m² pr. gylt.
- 3) For hver yderligere gylt skal der være mindst 1,50 m² pr. gylt.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

4. § 6, stk. 3-4, der bliver stk. 4-5, ophæves.

5. I § 7 ændres »enkeltdyrsbokse, jf. § 5« til: »enkeltdyrsbokse i de første fire uger efter løbning«.

6. Efter § 7 indsættes:

»§ 7 a. Hvis drægtige søer og gylte holdes i individuelle stier eller aflastningsstier, jf. § 5, 2. pkt., skal der være mindst 2,8 m² frit tilgængeligt stiareal pr. dyr, dog skal der i den enkelte sti være mindst 3,5 m² frit tilgængeligt stiareal. I en aflastningssti må der anbringes indtil tre dyr. Hver individuel sti eller aflastningssti skal være udformet således, at hvert dyr let kan vende sig, hvis dette ikke er i modstrid med specifik veterinærrådgivning.

Stk. 2. I de stier, som er nævnt i stk. 1, og i de løsdriftssystemer, som er nævnt i § 6, skal mindst 1,3 m² pr. so og 0,95 m² pr. gylt være et sammenhængende areal med fast eller drænet gulv eller en kombination heraf og med strøelse.«

Gældende formulering

§ 9. Drægtige søer og gylte skal have adgang til halm eller andet, der kan give mæthedsfølelse og opfylde deres behov for rodemateriale.

§ 11. ---

Stk. 2. Ved hold af drægtige søer og gylte i bygninger, der er taget i brug før lovens ikrafttræden, skal de i §§ 5-9 nævnte krav dog senest være opfyldt den 1. januar 2014.

§ 5. Smågrise, avls- og slagtesvin skal have adgang til halm eller andet, der kan tilgodese deres behov for beskæftigelses- og rodemateriale.

§ 9. Loven træder i kraft den 1. juli 2000, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 5 træder i kraft den 1. juli 2005.

Stk. 3. Ved hold af smågrise, avls- og slagtesvin i bygninger, der er taget i brug før lovens ikrafttræden, skal de i §§ 3-5 nævnte krav senest være opfyldt den 1. juli 2015.

Lovforslaget

7. § 9 affattes således:

»§ 9. Drægtige søer og gylte skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde halm eller andet manipulerbart materiale, der kan opfylde deres behov for beskæftigelses- og rodemateriale.«

8. Efter § 9 indsættes:

»§ 9 a. Drægtige søer og gylte skal have adgang til en tilstrækkelig mængde halm, fyldigt foder eller foder med højt fiberindhold, der kan give mæthedsfølelse og opfylde deres behov for at tygge.«

9. I § 11, *stk. 2*, ændres »§§ 5-9« til: »§§ 5-7 og § 9«, og »2014« ændres til: »2013, mens de i § 8 nævnte krav senest skal være opfyldt den 1. januar 2014«.

§ 2

I lov nr. 104 af 14. februar 2000 om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin, som ændret ved § 6 i lov nr. 280 af 25. april 2001, foretages følgende ændringer:

1. § 5 affattes således:

»§ 5. Smågrise, avls- og slagtesvin skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde halm eller andet manipulerbart materiale, der kan opfylde deres behov for beskæftigelses- og rodemateriale.«

2. I § 9, *stk. 2*, ændres »den 1. juli 2005« til: »den 1. april 2003, og kravet skal være opfyldt for alle bedrifter fra denne dato«.

3. I § 9, *stk. 3*, ændres »§§ 3-5« til: »§ 3 og § 4«.

Til lovforslag nr. L 116. Skriftlig fremsættelse (11. december 2002)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte og lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin (Ændring af regler om arealkrav, individuelle stier og aflastningsstier, rodemateriale og overgangsperioder).

(Lovforslag nr. L 116).

Formålet med lovforslaget er at sikre bedre velfærd for drægtige søer og gylte samt smågrise, avls- og slagtesvin. Baggrunden for lovforslaget er Rådets direktiv 2001/88/EF og Kommissionens direktiv 2001/93/EF om ændring af direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin.

Lovforslaget indebærer ikke på noget punkt "overopfyldelse" af direktivet og fastsætter derfor kun de krav, som er nødvendige for at implementere direktivet korrekt. I det omfang de gældende danske regler fastlægger et højere beskyttelsesniveau end direktivet, foreslås de danske regler imidlertid opretholdt uændret.

Lovforslaget indeholder for det første forslag om at skærpe kravene til det areal, som mindst skal være til rådighed for gruppeopstaldede drægtige søer.

Dernæst foreslås det, at reglerne om rode- og beskæftigelsesmateriale ændres, så de opfylder direktivets krav om, at svinene skal have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde rodema-

teriale. De danske regler indeholder allerede bestemmelser om rode- og beskæftigelsesmateriale til drægtige søer og gylte samt smågrise, avls- og slagtesvin, men bestemmelserne skal for eksisterende bedrifter først være opfyldt efter udløbet af en længere overgangsperiode. Direktivet giver alene mulighed for at fastsætte en overgangsperiode for rodemateriale til søer og gylte, der er 1 år kortere end den gældende, og der er ikke mulighed for at fastsætte en overgangsperiode for andre svin. I overensstemmelse hermed foreslås den gældende overgangsperiode for beskæftigelses- og rodemateriale til drægtige søer og gylte forkortet med 1 år fra den 1. januar 2014 til den 1. januar 2013, mens den gældende overgangsperiode frem til den 1. juli 2015 i forhold til smågrise, avls- og slagtesvin foreslås helt ophævet.

Lovforslaget indeholder endelig forskellige bestemmelser om indretning af stalde til drægtige søer og gylte, herunder om krav til udformningen af individuelle stier og aflastningsstier og af gulvene. De hertil knyttede overgangsperioder i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte foreslås ligeledes justeret i overensstemmelse med direktivets krav om lidt kortere overgangsperioder.

Ifølge direktivet skal direktivændringerne være gennemført i dansk ret inden den 1. januar 2003. Grundet den sene fremsættelse forslås det, at loven træder i kraft den 1. april 2003.

Idet jeg henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg herved anbefale forslaget til det høje Tings velvillige behandling.